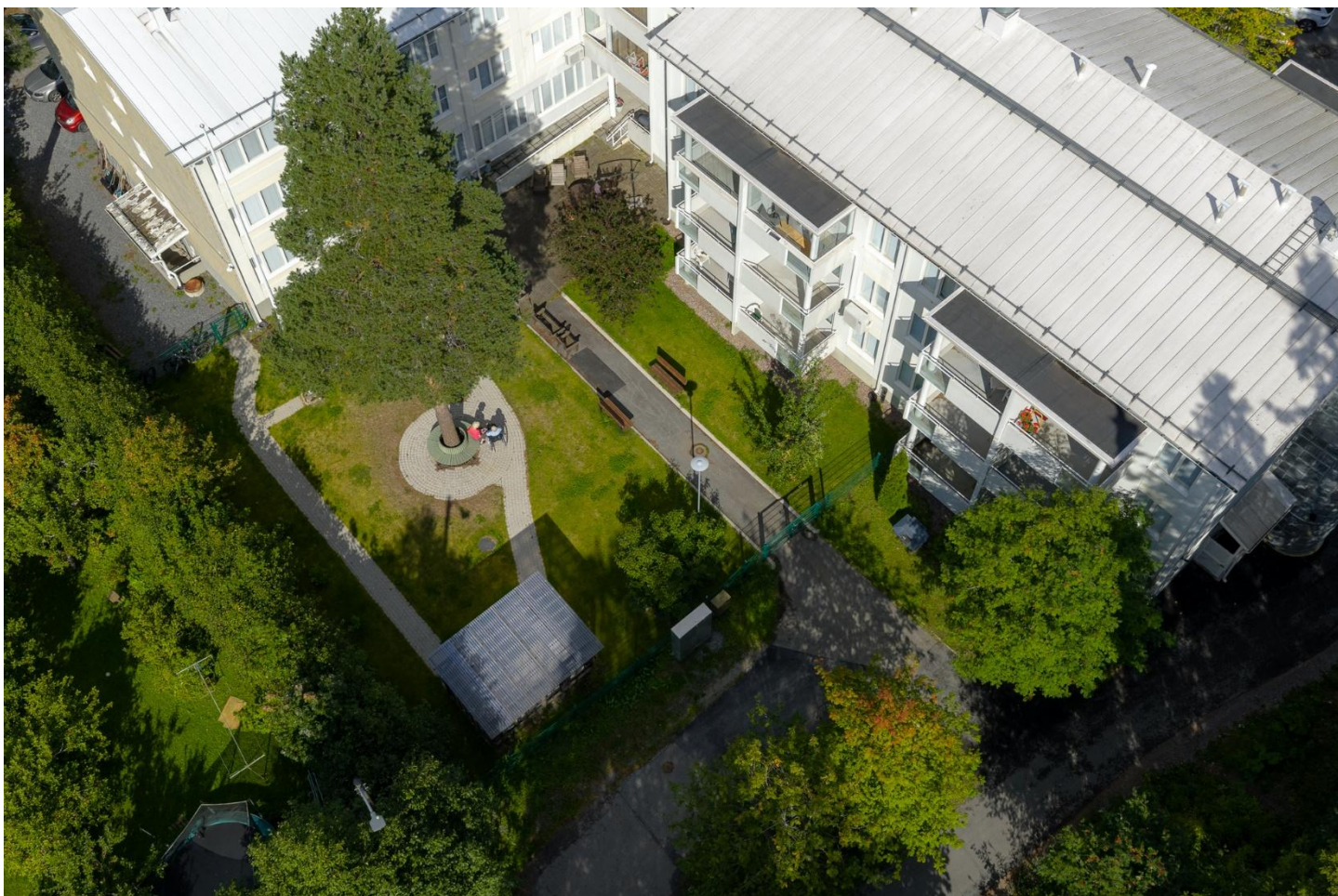

OMAVALVONTASUUNNITELMA

TampereMissio Palvelut Oy

Ikäihmisten palvelut

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen

Petäjäkoti

TAMPERE
MISSIO

1. Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot.....	7
1.1 Palveluntuottajan perustiedot	7
1.2 Toimintalupatiedot	7
1.3 Palvelut, toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet.....	8
2. Omavalvonnan toimeenpano ja riskienhallinta.....	11
2.1 Riskienhallinnan työnjako	11
2.2. Riskien ja epäkohtien tunnistaminen.....	11
2.3 Riskien ja esille tulleiden epäkohtien käsitteleminen	13
2.4. Korjaavat toimenpiteet.....	14
2.5. Korjaavien toimenpiteiden toimeenpano	15
3. Omavalvontasuunnitelman laatimien	15
3.1. Omavalvonnan suunnittelusta vastaava henkilö tai henkilöt	15
3.2. Omavalvonnan seuranta	15
3.3. Omavalvontasuunnitelman julkisuus.....	15
4. Aukkaan asema ja oikeudet	16
4.1. Palvelutarpeen arviointi	16
4.2. Palvelu- ja hoitosuunnitelma, toteuttamissuunnitelma ja toimintakykyarvio	16
4.3. Aukkaan kohtelu.....	18
4.4 Aukkaan osallisuus.....	20
4.5. Aukkaan oikeusturva / muistutukset.....	21
5. Palvelun sisällön omavalvonta	22
5.1. Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta	22
5.2. Ravitsemus	23
5.3. Hygieniaikäytännöt	24
5.4. Terveysten- ja sairaanhoito	25
5.5. Lääkehoito	28
5.6. Moniammatillinen yhteistyö	29
6. Aukkasturvallisuus	29

Tunstall hoitajakutsujärjestelmä	29
7. Asukastietojen käsittely ja kirjaaminen	35
8. Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta	38
9. Omaevalvontasuunnitelman hyväksyntä	38

Omavalvontasuunnitelman päivitys ja toteutus

Päivämäärä	Päivityksen sisältö
12.3.2025	Muokattu rakennetta Valviran määräyksen 8.5.2024 mukaiseksi. Päivityksessä on hyödynnetty asiakas- ja läheispalautteita ja asukkaiden kanssa käytyjä, turvallisuusaiheisia kommunikaatiomattokeskusteluja.
17.11.- 19.11.2025	Päivitetty omavalvontasuunnitelma uudistetulle TampereMissio Palvelut Oy:n omavalvonta pohjalle. Samalla päivitettiin yksikön johtajan ja vastaavien sairaanhoitajien yhteystiedot; Petäjäkodin yksikönjohtaja ja vastaavat sairaanhoitajat vaihtuivat elokuussa 2025. Lisäksi päivitettiin TampereMissio Palvelut Oy:n arvot ja Pirkanmaan hyvinvointialueen ostopalvelu yksiköiden muuttuneet terveyden- ja sairaanhoidon käytännöt.
20.2.2026	Tehdyt omavalvonnalliset toimenpiteet aikavälillä 1.8.2025 – 19.2.2026: • lisätty hoiva-avustajien määrä 3:sta 6:n • asukaskokouksissa (1 x kk / ryhmäkoti) esille tulleita asukkaiden toiveita on toteutettu jokaisessa neljässä ryhmäkodissa: esimerkiksi koko talon yhteisen maanantaikerhon ohjelmassa on ollut asukkaiden toivomia askarteluja ja pelejä – lisäksi asukkaiden toiveita on huomioitu ryhmäkotien sisustuksessa • rekrytoinneissa on kiinnitetty erityistä huomiota palkattavien lähihoitajien lääkeosaamiseen ja kielitaitoon • johtamisen kehittäminen: syyskuusta 2025 alkaen vastaava sairaanhoitaja / sairaanhoitajaparit ovat vaihtaneet ryhmäkoteja viikon välein – molemmat näkyvät aikaisempaa enemmän ja tasapuolisemmin kotien arjessa • syksyllä 2025 lähdettiin vahvistamaan yksi yhteinen Petäjäkoti ideologiaa: ryhmäkotien työntekijät työskentelevät ns. kotiryhmäkotinsa lisäksi tarvittaessa muissakin ryhmäkodeissa • asukkaiden Palvelu- ja hoitosuunnitelmien ja väliarvioiden ajantasaisuutta on seurattu – tarkistushetkellä 30.10.2025 kaikkien Petäjäkodin 58 asukkaan PAHOSU:t ja väliarviot olivat 100 % ajan tasalla • Petäjäkodin hygieniayhdyshenkilöt (r-kotien sairaanhoitajat) tarkistivat (01/26) ryhmäkotien huuhteluhuoneet ja pesutilat sekä kodin yhteisen saunan

Jätehuolto:	Verdis Oy (1.1.2026 alkaen)
Lääkejäte:	Verdis Oy (1.1.2026 alkaen)
Liinavaatteet:	Comforta Oy
Työvaatteet:	Medanta Oy
Työterveyshuolto:	Mehiläinen Oy
Hoivasängyt ja apuvälineet:	Suomen Terveysmaailma Oy (leasing tuotteet)

Ostopalvelutuottajien kanssa on laadittu kirjalliset sopimukset palveluiden sisällöstä ja laatuvaatimuksista. Sopimusten toteutumista seurataan säännöllisesti ja pidetään yhteyttä ostopalveluiden tuottajien kanssa. Mikäli palvelussa havaitaan laatupoikkeama, siitä annetaan palautetta välittömästi ja seurataan aktiivisesti, ettei tapahtuma toistu. Alihankkijoiden kanssa järjestetään tarvittaessa yhteispalavereita, joissa toiminnan tarpeita käydään yhdessä läpi. Esimerkiksi siivouksen laatupalaverit pidetään kevät- ja syyskaudella kerran kuukaudessa.

1.3 Palvelut, toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet

Palvelumuodot:	Ikäihmisten ympärivuorokautinen palveluasuminen ja ikäihmisten lyhytaikainen ympärivuorokautinen asuminen
Asiakaspaikat:	60 asukaspaikkaa (65 vuotta täyttäneille ikäihmisille) • 58 paikkaa / ikäihmisten ympärivuorokautinen asuminen • 2 paikkaa / lyhytaikainen ympärivuorokautinen asumien ◦ omaishoidon tuen asiakkaiden lomien ajaksi

Tämä omavalvontasuunnitelma kattaa TampereMissio Palvelut Oy:n Petäjäkodin toiminnan. [TampereMission omavalvontaohjelma](#) on päivitetty 24.1.2025.

1.3.1. Toiminta-ajatus

Petäjäkodin toiminta-ajatuksena on tarjota ympärivuorokautista hoivaa tarvitseville ikäihmisille turvallinen ja viihtyisä koti, jossa heidät kohdataan yksilöllisesti.

Petäjäkodissa ikäihminen asuu yhteisöllistä toimintaa tarjoavassa esteettömässä ryhmäkodissa, jossa asukkaalla on oma yhden – tai kahden hengen huone. Asukkaamme saavat ryhmäkodin työntekijöiltä ympäri vuorokauden tarvitsemaansa huolenpitoa.

Petäjäkodin asukkaaksi hakeudutaan Pirkanmaan hyvinvointialueen (Pirhan) kautta ottamalla yhteyttä oman asuinalueen kotihoidon asiakasohjaajaan. Petäjäkodin toiminta ja

omavalvonnan laatusuosituksot pohjautuvat Pirhan ympärivuorokautisen palveluasumisen palvelukuvaukseen. Ympärivuorokautinen palveluasuminen sisältää asukkaan yksilöllisen tarpeen mukaisen hoidon ja huolenpidon, toimintakykyä ylläpitävän ja edistävän toiminnan, ateriat, vaatehuollon, siivouksen sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävän toiminnan. Petäjäkodissa ympärivuorokautista palveluasumista on mahdollista saada sekä pitkä- että lyhytaikaisesti. Lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen voi olla tilapäistä tai säännöllisesti toistuvaa.

Suurin osa asukkaistamme on muistisairauksia sairastavia ikäihmisiä, jotka tarvitsevat huolenpitoa, tukea, hoivaa ja valvontaa ympärivuorokauden. Hoitajien läsnäololla ja ryhmäkotien valvonta- ja kutsujärjestelmällä pyritään lisäämään asukkaiden turvallisuuden tunnetta. Tavoitteenamme on mahdollistaa kaikille asukkaillemme omannäköinen toiminnallinen elämä, jossa asukkaita kannustetaan hyödyntämään voimavarojaan ja osallistumaan kodin arkeen toimintakykynsä mukaisesti. Ryhmäkotien lämmihenkinen arki rakentuu asukkaiden, heidän läheistensä ja henkilökunnan arvostavasta kohtaamisesta, hyvin toimivasta omahoitajuudesta ja toiminnan suunnittelusta asukkaiden lähtökohdista käsin. Kuukausittain vastaavien sairaanhoitajien pitämässä asukaskokouksissa asukkaat pystyvät vaikuttamaan kodin toimintaan.

Petäjäkodissa on neljä ryhmäkotia: Silmula (14 asukasta), Oksala (17 asukasta), Tuohela (13 asukasta) ja Käpylä (16 asukasta). Ryhmäkotien toiminnasta ja hoidosta vastaavat vastaava sairaanhoitaja ja sairaanhoitaja pari yhteistyössä Petäjäkodin yksikönjohtajan kanssa.

Silmula ja Oksala

- vastaava sairaanhoitaja Satu Tuominen, satu.tuominen@tamperemissio.fi
- sairaanhoitaja Ulla Särkkä, ulla.sarkka@tamperemissio.fi

Tuohela ja Käpylä

- vastaava sairaanhoitaja Emma Engbäck, emma.engback@tamperemissio.fi
- sairaanhoitaja Noora Lund, noora.lund@tamperemissio.fi

1.3.2. Arvot ja toimintaperiaatteet

Petäjäkodin toimintaa ohjaavat TampereMission arvot, joita ovat lähimmäisyys, rehellisyys ja yhdenvertaisuus. Arvojen lisäksi Petäjäkodin toimintaa ohjaa TampereMission visio "Olemme rohkea ja vahva rinnalla kulkija". Visio näkyy Petäjäkodin toiminnassa siten, että uudistamme tarpeen mukaan toimintatapojamme ja välitämme aidosti asukkaistamme ja heidän läheistään. Petäjäkodin toimintaperiaatteiden taustalla olevat arvot on kuvattu Taulukossa 1.

Taulukko 1: Petäjäkodin toimintaa ohjaavat TampereMission arvot

Lähimmäisyys	Rehellisyys	Yhdenvertaisuus
Ihmisenä ihmiselle Arvostava kohtaaminen Pyrimme asettumaan toisen asemaan Olemme heikomman puolella	Pidämme sen, minkä lupaamme Rakennamme ja vahvistamme luottamusta avoimella viestinnällä	Hyväksymme erilaisuutta Vaalimme osallisuutta Kaikilla on mahdollisuus tulla kuulluksi

Petäjäkodin toiminnassa vaalitaan yhteisöllisyyttä ja asukkaan oman toimintakyvyn tukemista. Ryhmäkotien tarjoama muistisairaiden hoiva pohjautuu asukkaidemme arvostavaan yksilölliseen kohtaamiseen. Asukkaidemme läheiset ja TampereMission vapaaehtoiset nähdään merkittävänä voimavarana asukkaidemme ryhmäkodissa asumisen mielekkyyden vahvistamisessa.

2. Omavalvonnan toimeenpano ja riskienhallinta

2.1 Riskienhallinnan työnjako

Petäjäkodilla yksikönjohtaja ja vastaavat sairaanhoitajat huolehtivat omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä sekä siitä, että työntekijöillä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista. Vastaavien sairaanhoitajien johdolla ryhmäkotien työntekijät osallistuvat turvallisuustason ja -riskien arviointiin sekä omavalvonnan ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Petäjäkodilla toimii omavalvontatyöryhmä, jossa on työntekijöitä kaikista ryhmäkodeista. Omavalvontatyöryhmä kokoontuu yksikön johtajan vetämänä kaksi – neljä kertaa vuodessa tai tarvittaessa. Yhdessä omavalvontatyöryhmän kanssa mietitään havaittuja riskejä ja sovitaan yhteisiä ehkäisykeinoja havaituille riskeille.

Petäjäkodissa riskien hallintaa, riskien ennakointia ja arviointia tehdään arjen työn lomassa. Erilaisia toimintamalleja kehitetään ja kokeillaan, tarvittaessa myös muutetaan vanhoja malleja siten, että asukkailla ja henkilöstöllä on mahdollisimman hyvä ja turvallinen olo Petäjäkodissa. Riskien hallintaan kuuluu myös suunnitelmallinen toiminta epäkohtien ja todettujen riskien poistamiseksi ja minimoimiseksi.

Hankimme riskeistä tietoa monipuolisesti. Keskustelut henkilöstön, asukkaiden, ja läheisten kanssa antavat arvokasta tietoa riskeistä. Meillä vierailevat läheiset ja muut henkilöt voivat myös kertoa poikkeamista henkilökunnalle. Toimitilojen tarkastukset, vaarojen kartoitukset ja työpaikkaselvitykset antavat lisätietoa toimintaympäristön mahdollisista riskeistä. Riskejä arvioidaan päivittäisessä työssä. Riskit voivat liittyä tehtävään, työympäristöön tai omaan kykyyn suoriutua tehtävästä. Jokaisen työntekijän velvollisuus on sekä ilmoittaa havaitsemistaan vaaroista, että sitoutua niihin toimintatapoihin, joilla tunnistettuja riskejä hallitaan. Riskien arvioinnin tavoitteena on löytää tehokkaita toimenpiteitä työn turvallisuuden parantamiseksi, vahinkojen ennaltaehkäisemiseksi ja vahinkokustannusten minimoimiseksi.

2.2. Riskien ja epäkohtien tunnistaminen

Petäjäkodilla riskejä arvioidaan ryhmäkotien tiimipalavereissa kuukausittain ja omavalvontatyöryhmän kokouksissa vähintään kaksi kertaa vuodessa. Petäjäkodilla on tunnistettu seuraavat riskit:

Hoivan laatuun ja turvallisuuteen liittyviä riskejä ovat mm. henkilöstön riittämätön kielitaito. Monikulttuurisuus on meille rikkaus ja voimavara, mutta myös riski mahdollisen heikon kielitaidon vuoksi. Henkilöstön riittävä kielitaito arvioidaan rekrytointivaiheessa. Vakituisten työntekijöiden lisäksi ulkomaalaistaustaisia opiskelijoita ja

kielenharjoittelijoita on Petäjäkodilla enenevässä määrin. Ulkomaalistaustaisten työntekijöiden ja opiskelijoiden ohjaajien on oltava erityisen huolellisia siinä, ettei kielitaidon puutteesta johtuvia poikkeamia pääse tapahtumaan.

Asukasturvallisuuteen liittyvät riskit johtuvat tavallisesti asukkaan sairaudesta.

Petäjäkodin asukkaista suurimmalla osalla on jonkin asteinen muistisairaus. Asukkaan sairauden takia väkivaltatilanteita voi tulla ajoittain. Tällöin kohteena on useimmiten henkilökunta, mutta toisinaan myös toiset asukkaat. Ryhmäkodeilla on määritelty selkeät toimintatavat ja ohjeistukset kunkin asukkaan kohtaamiseen ja asukkaan kanssa toimimiseen. Tavoitteena on tunnistaa aggressiivisuuden riskit ja niiden mahdollisuus varhaisessa vaiheessa ja eliminoida aggressiivisen käyttäytymisen riski kokonaan tai pyrkiä vähentämään riskin mahdollisuutta. Riskin arvioinnin tavoitteena on löytää keinoja turvallisuuden parantamiseksi, jolloin kaikki tuntisivat olonsa turvallisiksi. Tärkeitä on yhteinen keskustelu moniammatillisessa tiimissä ja se, että kaikki ryhmäkodilla työskentelevät ovat tietoisia asukkaiden mahdollisesta aggressiivisesta käyttäytymisestä jo ennakkoon. Aggressiivisten tilanteiden ennakointi, välttäminen ja henkilökunnan oikeanlainen toiminta tilanteissa on tärkeää. Osaamisen lisäämiseksi ja oikeanlaisen toiminnan varmistamiseksi Petäjäkodin työntekijät suorittavat TampereMissiossa käytössä olevasta koulutuslupasta Majakasta muistisairaiden kohtaamiseen ja aggressiivisesti käyttäytyvään asiakkaaseen liittyvät koulutukset kahden vuoden välein.

Asukkaan luvaton poistuminen Petäjäkodilta: Muistisairauden vuoksi riskinä on, että asiakkaat saattavat pyrkiä ulos ryhmäkodista. Ryhmäkotiemme henkilökunta huomioi, että rappukäytävään menevät ovet ovat aina kiinni ja lukossa. Vain henkilökunnalla on avaimet oviin. Riskinä kuitenkin on, että ovi ei sulkeudukaan kunnolla ja asiakas pääsee rappukäytävään tai hissin ja siitä ulos. Henkilökuntaa ja kodissa vierailevia on ohjeistettu varmistamaan aina oven sulkeutuminen siitä kuljettaessa. Oviin on laitettu ohjeistusta siitä, että kaikki huolehtivat, että ovet sulkeutuvat ja kukaan asukas ei pääse samalla ovenavauksella ulos. Asukkaan luvattoman poistumisen ehkäisemiseksi otetaan hänelle tarvittaessa käyttöön Dementia ranneke – ranneke tekee hälytyksen ovilla.

Yksi hyvin yleinen asukasturvallisuuteen liittyvä riski on asukkaiden kaatumiset.

Petäjäkodissa asukkaiden itsemääräämisoikeus huomioidaan hoivassa, eikä turhia rajoittamistoimenpiteitä tehdä. Asukkaat saavat liikkua ryhmäkodissa vapaasti, jolloin kaatumisriski on suuri. Kaatumisia voidaan ennaltaehkäistä riittävällä valvonnalla. Asukkaat ja työntekijät ovat suurimman osan vuorokaudesta yhteisissä tiloissa, mikä mahdollistaa valvonnan. Ryhmäkotien asukashuoneissa tai yleisissä tiloissa ei ole mattoja käytävillä, jotka lisäisivät kaatumisriskiä. Asukkaille on saatavilla sänkyjä, jotka menevät lattiatasoon, niiden käyttöä mietitään aina asukas kohtaisesti tukemaan turvallisuutta. Yleinen siisteys ennaltaehkäisee myös tapaturmia. Huonekalut ovat järjestyksessä ja

sijoiteltu niin, että liikkumatilaa on riittävästi. Apuvälineet säilytetään niille varatuilla paikoilla, siivouksessa huomioidaan liukastumisvaara (lattiat eivät jää kosteiksi). Mikäli asukkaalla on kaatumisriski, niin hänen huoneeseen laitetaan liiketunnistin, joka tekee liikehälytyksen asukkaan lähtiessä liikkeelle.

Lääkehoitoon liittyy useita riskejä. Lääkehoidon riskejä ovat mm. jako- ja antovirheet, hoitaja ei tunnista kaikkia asukkaita ja lääke menee väärälle henkilölle sekä mahdolliset lääkevarkaudet. **Lääkehoitoon saavat osallistua vain lähi- ja sairaanhoitajat, joilla on voimassa oleva lääkelupa Petäjäkotiin.** Petäjäkodilla asukkailla on käytössä pääsääntöisesti annosjakelulääkkeet, joita säilytetään ryhmäkotien lääkevaunuissa. Näin mahdollisten jakovirheiden riskiä on saatu minimoitua. Työntekijöiden lääkeosaamista pidetään yllä säännöllisillä koulutuksilla ja lääketenteillä.

Uhka ulkopuolelta: Ulkopuolisista häiriöistä ilmoitetaan viranomaisille. Mahdollisissa varkausepäilyissä tehdään rikosilmoitus. Rajaamalla pääsisäänkäynnin tuulikaapin oven aukioloaikaa (klo 20–7 suljettu), korjaamalla mahdolliset lukkoviati, sisäänkäyntien kameravalvonnalla ja toimivalla valaistuksella pienennetään ulkopuolisia riskitekijöitä.

Sähkökatkot: TampereMissiolle laadittua varautumissuunnitelmaa noudatetaan sähkökatkoksissa ja muissa poikkeavissa tilanteissa. Ryhmäkoteihin on hankittu sähkölappuja, led kynttilöitä ja otsalamppuja sähkökatkoksia varten. Henkilökuntaa palkataan tarpeen mukaan lisää, jotta etukäteen tiedossa olevissa poikkeustilanteissa pystytään takamaan asukkaidemme turvallisuus ja hyvä hoiva.

2.3 Riskien ja esille tulleiden epäkohtien käsitleminen

Petäjäkodilla tavoitteenamme on tunnistaa riskit ja niiden mahdollisuus varhaisessa vaiheessa ja eliminoida riski kokonaan tai pyrkiä vähentämään riskin mahdollisuutta. Riskeihin liittyvää keskustelua käydään Petäjäkodissa yksikönjohtajan ja esihenkilöiden vetämänä tiimipalaverissa ja talon työntekijöiden kuukausi palaverissa.

Petäjäkodilla päivittäisessä toiminnassa tapahtuneet vahingot ja läheltä piti -tilanteet kirjataan poikkeamailmoituslomakkeella HaiPro-järjestelmään. Kiinteistöä koskevat vikailmoitukset kirjataan Tampur-järjestelmään. Kiireellisissä tapauksissa henkilökunta on suoraan yhteydessä Petäjäkodin yksikönjohtajaan. Työn ja työympäristön vaarojen tunnistamisessa esille nousseet epäkohdat käydään yhdessä läpi Petäjäkodin työntekijöiden kanssa. Poikkeamatilanteiden syyt korjataan ja käytäntöjä kehitetään poikkeamatilanteiden syntymisen ehkäisemiseksi.

HaiPro -järjestelmä lähettää työntekijän tekemän haittatapahtumailmoituksen oman ryhmäkodin vastaavan sairaanhoitajan sähköpostiin. Vastaava sairaanhoitaja käsittelee

turvallisuuspoikkeamailmoituksen HaiPro -järjestelmässä – hän luokittelee tapahtuman perustiedot ja tekee alustavan toimintasuunnitelman tapahtuman pohjalta.

Yksittäisiin turvallisuuspoikkeama -ilmoituksiin reagoiminen on ryhmäkotien vastaavan sairaanhoitajan vastuulla. Yksittäisiä tapahtumia käydään lävitse ryhmäkotipalaverissa suunnitellen toimenpiteitä vastaavien tapahtumien poistamiseksi tai vähentämiseksi, jos poistaminen ei ole mahdollista. Vastaava sairaanhoitaja täydentää HaiPro-järjestelmän toimenpidesuunnitelmaa henkilökunnan kanssa käydyn suunnittelun pohjalta.

Yksikönjohtaja tekee Petäjäkodin HaiPro-haittatapahtumailmoituksista koosteen kolmen kuukauden välein Pirkanmaan hyvinvointialueelle Analystica- järjestelmän kautta.

Petäjäkodin työntekijöillä on tieto sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain 29 § mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta – ja oikeudesta. He tekevät ilmoituksen, mikäli havaitsevat epäasiallista kohtelua tai sen uhkaa. Yksikönjohtaja ilmoittaa edelleen asiasta Pirkanmaan hyvinvointialueen valvontaviranomaisille. Ilmoituksen tekeminen perustuu ensisijaisesti asukkaan huolenpitoon liittyviin tarpeisiin. Epäasiallisen kohtelun tai uhan lisäksi asukkaan katoaminen tai asiakastapaturmaan liittyvät poikkeamat ilmoitetaan aina johtajan toimesta Pirkanmaan hyvinvointialueelle ja aluehallintoviranomaiselle. Kyse on ennakoivaan valvontaan painottuvista toimista, joiden tarkoituksena on turvata ja taata erityisesti kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien asukkaiden hyvä hoiva.

2.4. Korjaavat toimenpiteet

Petäjäkodilla havaitut epäkohdat, laatupoikkeamat, läheltä piti - tilanteet ja haittatapahtumat käsitellään viipymättä ryhmäkodin palaverissa korjaustoimenpiteiden ja kehittämisehdotusten luomiseksi sekä tarvittaessa Petäjäkodin kk-palaverissa. Ryhmäkotiemme vastaavat sairaanhoitajat käsittelevät HaiPro -ilmoitukset. He arvioivat riskien laatua ja aloittavat toimintasuunnitelman laatimisen sekä johtavat ryhmäkodeissa yhteistä pohdintaa epäkohtien ennaltaehkäisemiseksi ja / tai korjaamiseksi.

Mikäli epäkohta tai laatupoikkeama liittyy terveydenhuollon laitteisiin ja tarvikkeisiin, tehdään asiasta ilmoitus Fimeaan ja laitteen valmistajalle/valtuutetulle edustajalle tai maahantuojalle/jakelijalle. Heille ilmoitetaan vaaratilanteista, jotka ovat johtaneet tai olisivat saattaneet johtaa:

- asukkaan tai muun henkilön terveyden vaarantumiseen tai
- johtuvat terveydenhuollon laitteen ominaisuuksista, toiminnanhäiriöstä, riittämättömästä merkinnästä, riittämättömästä / virheellisestä käyttöohjeesta ja muusta käyttöön liittyvästä syystä.

2.5. Korjaavien toimenpiteiden toimeenpano

Päätetyistä korjaavista toimenpiteistä tiedotetaan henkilökuntaa raporttien yhteydessä suullisesti ja kirjallisesti sähköpostilla. Lisäksi tehdyt korjaukset käydään läpi ryhmäkotien tiimipalavereissa ja tarvittaessa Petäjäkodin kk-palavereissa, joista tehdään muistiot.

Yksikönjohtaja tiedottaa kodin toiminnassa tapahtuneista riskeistä ja niiden korjaamisesta yhteistyötahoja yhdessä sovittujen käytänteiden mukaisesti. Aukkaiden läheisten tiedottaminen tapahtuu soittamalla, sähköpostilla ja läheisteniloissa.

3. Omavalvontasuunnitelman laatimien

3.1. Omavalvonnan suunnittelusta vastaava henkilö tai henkilöt

Petäjäkodissa omavalvontaa suunnitellaan ryhmäkotien sisäisenä toimintana, omavalvontatyöryhmässä ja Petäjäkodin lähijohtoryhmässä. Omavalvontatyöryhmään kuuluu työntekijöitä kaikista ryhmäkodeista.

Petäjäkodilla omavalvonnan suunnittelusta ja seurannasta vastaa:

Yksikönjohtaja Anumari Joenperä, p. 040 809 7637, anumari.joenpera@tamperemissio.fi

3.2. Omavalvonnan seuranta

Omavalvontasuunnitelma päivitetään Petäjäkodin omavalvontatyöryhmässä (2–4 kertaa vuodessa tai tarvittaessa), kun toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä muutoksia tai henkilömuutoksia. Päävastuu omavalvontasuunnitelman päivittämisestä on yksikönjohtajalla.

Omavalvontasuunnitelma jalkautetaan Petäjäkodin kuukausikokouksissa, ryhmäkotien tiimipalavereissa, perehdytyksen yhteydessä ja ryhmäkotien kehittämispäivissä (kerran vuodessa). Omavalvontasuunnitelmaan tutustuminen kuuluu olennaisena osana uusien vakituisten työntekijöiden, sijaisten ja opiskelijoiden perehdytykseen.

3.3. Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Omavalvontasuunnitelma on nähtävissä jokaisen ryhmäkodin julkisella ilmoitustaululla ja TampereMission www-sivuilla www.tamperemissio.fi/omavalonta.

asukkaiden (58) suunnitelmat ja väliarvioiden ajantasaisuuden yhdessä sairaanhoitajien kanssa puolivuositain.

Sairaanhoitajat ja omahoitajat seuraavat, että asukkaan saama hoito toteutuu suunnitelmiin kirjattujen tavoitteiden mukaisesti. He ovat velvollisia puuttumaan, jos huomaavat asukkaan hoidon tai palvelun laadussa poikkeamaa. Päivittäisellä hoitotyön kirjaamisella pystytään seuraamaan, onko hoito- ja palvelusuunnitelmaa sekä toteuttamissuunnitelmaa noudatettu.

Petäjäkodissa asukasasioita käydään päivittäin läpi ryhmäkodin raporteilla. Hoitajat huolehtivat, että asukkaiden saama hoidollinen apu vastaa sovittua.

Vastaava sairaanhoitaja seuraa kirjaamisissa sitä, että asukkaan tavoitteet saavutetaan ja asukas käyttää omia voimavarojaan saamassaan hoidossa. Rakenteisen kirjaamisen toteutumisen tukemiseksi ryhmäkotiemme kaikki työntekijät suorittavat 30.4.2026 mennessä kirjaamiskoulutuksen Majakka-koulutuslustralta.

4.3. Asukkaan kohtelu

Petäjäkodilla jokaisen asukkaan hyvän kohtelun perustana ovat arvokas kohtaaminen sekä yksilöllisten tarpeiden ja toiveiden huomioiminen. Meillä laadukkaaseen hoitoon kuuluu olennaisena osana kaltoinkohtelun riskin tunnistaminen ja ennaltaehkäisy. Kaltoinkohtelun riskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa asukkaan fyysisen, psyykkisen tai sosiaalisen hoivan laiminlyönti tai epäasiallisen kohtelun mahdollisuus on olemassa.

Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, joka muodostuu oikeudesta henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Siihen liittyvät läheisesti oikeudet yksityisyyteen ja yksityiselämän suojaan. Henkilökohtainen vapaus suojaa henkilön fyysisen vapauden ohella myös hänen tahdonvapauttaan ja itsemääräämisoikeuttaan. Petäjäkodin henkilökunnan tehtävänä on sekä kunnioittaa että vahvistaa asukkaamme itsemääräämisoikeutta ja tukea hänen osallistumistaan palvelujensa suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Asukkaan yksilölliset toiveet huomioidaan hoitotyön toteutuksessa päivittäisen voinnin mukaisesti. Hoitosuunnitelmaan on kirjattu asukkaan esittämät toiveet/linjaukset hoidon suhteen ja nämä, samoin kuin muut asukkaan hoitotilanteessa esittämät toiveet kuullaan ja niitä kunnioitetaan. Hoitotyön yleiset eettiset periaatteet ja arvomme ohjaavat työntekijöitä asukkaan itsemääräämisoikeuden toteuttamiseen. Hoitotoimenpiteet toteutetaan asukkaan huoneessa ja hoitaja varmistuu siitä, että asukkaan yksityisyys toteutuu näissä tilanteissa. Asukkaan asioista ei keskustella ulkopuolisten läsnä ollessa. Asukkaamme mahdollinen hoitotahto kirjataan hänen hoito- ja palvelusuunnitelmaansa.

Kunnioitamme asukkaamme oikeutta omaan kotiin. Hän voi kalustaa ja sisustaa huoneensa haluamallaan tavalla omilla huonekaluilla ja tutuilla esineillä. Vierailuaikoja ei ole lähtökohtaisesti rajattu, vaan asukas voi ottaa kodissaan vieraita vastaan itselleen parhaiten sopivina ajankohtina. Lähtökohtaisesti vierailut tapahtuvat klo 9–20 välillä.

Petäjäkodilla asukas pääsee osallistumaan oman palvelutarpeensa arviointiin ja hoidon suunnitteluun. Hyödynnämme käytettävissä olevia tietoja asukkaan elämänhistoriasta. Asukkaan toiveita kysytään, niitä kuunnellaan ja niihin reagoidaan. Tämä näkyy esimerkiksi asukkaan vuorokausirytmien kunnioittamisena, asukkaalle mieleisten puuhien mahdollistamisena ja asukkaiden lempiruokatoiveiden toteuttamisena. Asukasta koskevat henkilökohtaiset toiminnot kirjataan hänen palvelu- ja hoitosuunnitelmaansa.

Aktiviteetteja järjestetään ryhmäkodeissa sekä yksilöllisesti että ryhmille. Vastaavat sairaanhoitajat pitävät ryhmäkodeilla kerran kuukaudessa asukaskokouksia, joissa asukkaat saavat antaa ehdotuksia ryhmäkodin toimintaan. Hoitajien palaverissa mietitään/ pohditaan yksilöllisesti asukkaidemme hoitoa ja hoidon suunnittelua.

Itsemääräämisoikeuden rajoittamista ja vahvistamista koskevat periaatteet

Asukkaalla on itsemääräämisoikeus asioidensa suhteen. Muistisairas asukas voi kyetä tekemään itseään koskevia päätöksiä, vaikka esimerkiksi taloudellisten asioiden hoito olisikin siirretty häneltä pois. Petäjäkodissa asukasta kuunnellaan ja hänen toiveensa toteutetaan mahdollisuuksien mukaan. Sen jälkeen, kun asukkaamme ei kykene ilmaisemaan tahtoaan, toimivat hänen läheisensä tärkeinä tietolähteinä asiakkaan tahdosta mm. sairaudenhoitovalintojen suhteen. Jokaisen Petäjäkodin asukkaan itsemääräämisoikeus suunnitelma kirjataan asukaan OMNI360 Terveystietojärjestelmä -asiakastietojärjestelmään tehtävään väliarvioon. Väliarvio päivitetään vähintään puolen vuoden välein ja aina hoidon tarpeen muuttuessa.

Petäjäkodissa asukkaan itsemääräämisoikeutta rajoittavia toimenpiteitä otetaan käyttöön vain silloin, kun muilla keinoilla ei voida taata asukkaan turvallisuutta. Asukkaan omahoitaja, sairaanhoitaja ja vastaava sairaanhoitaja vastaavat yhdessä rajoittamistoimenpiteitä välttävien muiden keinojen suunnittelusta, niiden kokeilun organisoinnista ja arvioinnista. Jos omahoitaja, sairaanhoitaja ja ryhmäkodin vastaava sairaanhoitaja toteavat yhdessä muiden keinojen riittämättömyyden, esittävät he asian lääkärille. Rajoittamistoimia suunniteltaessa kuullaan aina asiakasta ja hänen läheisiään. Käydyt keskustelut kirjataan OMNI 360 -asiakastietojärjestelmään.

Asukkaidemme itsemääräämisoikeutta rajoittavien toimenpiteiden käytöstä päättää aina lääkäri ja hän kirjaa päätökset asiakastietojärjestelmään. Rajoittavat toimet ovat aina määräaikaaisia ja niitä käytetään niin vähän aikaa, kun se on välttämätöntä. Omahoitaja,

sairaanhoitaja ja vastaava sairaanhoitaja arvioivat rajoittavien toimien tarpeellisuutta noin 1-3kk välein. Rajoitteiden käytön tarpeellisuuden tarkastelu on aina asukaskohtaista.

Rajoittamistoimenpiteiden tarkoituksena on lisätä asukkaan turvallisuutta. Tavallisia turvallisuutta lisääviä rajoittamistoimenpiteitä – ja välineitä ovat haaravyöt (estävät itsenäistä liikkeelle lähtemistä esim. pyörätuolista, kun itsenäinen liikkuminen ei ole riittävän turvallista), sängynlaidat / lattiasänky (estävät asiakkaan liikkeellelähtöä sängystä, kun asiakkaalla ei ole riittävää toimintakykyä turvalliseen ylös nousemiseen) ja hygieniahaalari. Lattiasängyn käyttöön ottamisesta sovitaan aina yhteistyössä omaisten kanssa. Muiden rajoittavien toimien käytöstä päättää aina lääkäri.

Asukkaan epäasiallinen kohtelu

Petäjäkodissa on nolla toleranssi epäasiallisessa kohtelussa. Asukkaidemme asiallisen ja arvoastavan kohtelun toteutumisen varmistaminen kuuluu kaikille työntekijöille. Vastuu ryhmäkodissa asukkaidemme asiallisesta kohtelusta on viimekädessä vastaavalla sairaanhoitajalla ja yksikönjohtajalla. He arvioivat asukkaidemme asiallista ja kunnioittavaa kohtelua tekemiensä havaintojen ja saamansa palautteen perusteella.

HAIPRO-ilmoitus tehdään aina, kun havaitaan asukkaaseen kohdistuva epäkohta tai sen uhka. Ilmoituksen tekemisen tulee aina perustua asukkaan huolenpitoon liittyviin tarpeisiin. HAIPRO- ilmoitus tehdään esimerkiksi silloin, kun rajoitteita (esim. haaravyötä) käytetään ilman lääkärin tekemää asukaskohtaista määräaikaista lupaa.

Mahdollisen epäasiallisen kohtelun tullessa ilmi siihen puututaan viipymättä. Epäasiallisesta kohtelusta ilmoitetaan tekemällä HAIPRO-ilmoitus, jossa tilanne kirjataan auki. Lähiesihenkilö ja yksikönjohtaja käsittelevät tehdyn ilmoituksen asianosaisten kanssa. Tapahtunut epäasiallinen tilanne otetaan puheeksi ja selvitetään asia. Käydyissä keskusteluissa kuullaan kaikkia osapuolia, sovitaan jatkotoimenpiteet ja kirjataan muistio, johon merkitään myös ketkä ovat osallistuneet asian käsittelyyn.

Työntekijälle voi asukkaan epäasiallisesta kohtelusta olla seuraamuksena suullinen huomautus, kirjallinen varoitus tai työsuhteen purkaminen. Tilanteen vakavuus ja siitä aiheutuneet seuraamukset arvioidaan aina tapahtumakohtaisesti. Seurannalla ja asian esillä pitämisellä varmistetaan, ettei tapahtunut pääse toistumaan.

4.4 Asukkaan osallisuus

Asukkaidemme ja heidän läheistensä huomioon ottaminen on olennainen osa palvelun sisällön, laadun, asiakasturvallisuuden ja omavalvonnan kehittämistä. Petäjäkodin asukkaita kannustetaan antamaan palautetta ja kertomaan kokemuksiaan saamansa hoidon laadusta esimerkiksi ryhmäkotien asukaskokouksissa. Asukkaiden läheisiin ollaan

asukaslähtöisesti. Tavoitteiden toteutumista seurataan päivittäiskirjaamisella seuraamalla. Kirjaamista tehdään päivittäin kaikissa työvuorossa; oikea-aikaisesti ja asukaslähtöisesti.

Petäjäkodissa työskentelee fysioterapeutti, joka yhdessä ryhmäkotien moniammatillisen tiimin kanssa tukee asukasta omien voimavarojen käyttämisessä ja voimavarojen käytön lisäämisessä. Asukaslähtöistä toimintakyvyn ylläpitämistä ja sen lisäämistä kuvataan fysioterapeutin laatimassa asukaskohtaisessa kuntoutusuunnitelmassa. Fysioterapeutti huolehtii, että asukkaalla on käytössä tarkoituksenmukaiset apuvälineet. Petäjäkodissa on kuntosali, jossa osa asukkaistamme käy fysioterapeutin ohjauksessa. Kuntosaliharjoittelun lisäksi fysioterapeutti järjestää toimintakykyä ylläpitäviä ryhmä- ja yksilöohjauksia.

Liikunta-, kulttuuri- ja harrastustoiminnan toteutuminen:

Petäjäkodin toimintaa järjestetään asukkaidemme tarpeista ja toiveista käsin joustavasti olemassa olevilla resursseilla. Kaikille halukaille mahdollistetaan osallistuminen kotimme kulttuuritoimintaan. Säännöllisesti toimivia ryhmiä ovat Petäjäkodin kaikkien asukkaiden yhteinen maanantaikerho ja fysioterapeutin kerran viikossa jokaisessa ryhmäkodissa (4) vetämä tuolijumpparyhmä. Lisäksi kannustamme päivittäin ryhmäkotiemme asukkaita seurustelemaan muiden kodin asukkaiden kanssa.

Asukkaillamme on mahdollisuus ulkoilla hoitajien, fysioterapeutin, vapaaehtoisten ja hoitotyön opiskelijoiden avulla. Lähes ympäri vuoden ulkoilemaan pääsee myös turvallisella aidatulla sisäpihallamme. Lisäksi Oksalassa ja Käpylässä on parvekkeet, joissa voi oleskella raiteissa ulkoilmassa. Asukkaidemme läheisten toivotaan olevan aktiivisia läheisensä ulkoilun mahdollistamisessa. Petäjäkodin viisi aktiivista vapaaehtoista mahdollistavat useamman asukkaan ulkoilun muutaman kerran kuukaudessa.

Järjestämme koko Petäjäkotia koskevia tilaisuuksia ja juhlia, joissa asukkaat tapaavat myös toisten ryhmäkotien asukkaita. Petäjäkodilla huomioimme tapahtumissa ja ryhmäkotien sisustuksessa sekä vuodenajat että juhlat. Ulkopuolisia esiintyjiä käy kodillamme 1- 2 kertaa kuukaudessa. Esiintyjien lisäksi kodillamme vierailee säännöllisesti kaverikoiria. Temme myös säännöllistä yhteistyötä lähiseudun päiväkotien, oppilaitosten ja Härmälän seurakunnan kanssa. Härmälän seurakunnan pappi käy kerran kuukaudessa kevät- ja syyskaudella pitämässä hartaushetken (pari kertaa vuodessa ehtoollishartaus).

5.2. Ravitsemus

Petäjäkodissa sijaitseva keittiö PetäjänHertta toimittaa lounaan ja päivällisen ryhmäkoteihin lämpökärryssä, josta henkilökunta jakaa sen asukkaille, sekä avustaa asukkaita yksilöllisten tarpeiden mukaan ruokailussa.

Ryhmäkodissa tarjoillaan aamu- ja iltapalaa asukkaiden omien aikataulujen mukaisesti. Yöpaaston 11 tunnin rajan ylittymisen estämiseksi iltapalaa aletaan tarjoilla aikaisintaan klo 18.30. Asukkaillemme on tarjolla myös yöpalaa. Ryhmäkodeissamme lounasta tarjoillaan puolelta päivin, päiväkahvia kahden aikaan ja päivällistä puoli viiden aikaan.

Asukkaan muuttaessa selvitämme hänen ruoka-aineallergiansa, erityisruokavaliot sekä muut ruokailuun ja ravitsemukseen liittyvät tekijät ja mahdolliset rajoitukset. Keittiö PetäjänHertassa on mahdollisuudet valmistaa kaikkia yleisimpiä erityisruokavalioita.

Asukkaidemme ravitsemustilan ja nestetasapainon arviointi on päivittäistä. Havainnoimme muun muassa asukkaiden ruokahalua, ruokailuvälejä ja annosten kokoja. Omahoitaja seuraa oman asukkaansa voinnin muutoksia sekä painon kehitystä ja kirjaa ne asiakastietoihin. Asukkaidemme ravitsemuksentilaa arvioidaan RAI- mittariin liittyvällä MNA testillä ja perinteisellä painon mittaamisella.

5.3. Hygieniakäytännöt

Petäjäkodissa noudatetaan yleisiä hoito- ja hoivatyön hygieniakäytänteitä ja Pirkanmaan hyvinvointialueen hygienialääkärin/hoitajan ohjeita. Ajanmukaiset ohjeet toimitetaan henkilökunnalle luettavaksi ja ne käydään läpi ryhmäkotien tiimipalaverissa.

Petäjäkodin hygieniavastaavina toimivat ryhmäkotien sairaanhoitajat, jotka tiedottavat muille työntekijöillemme mahdollisista uusista hygieniä ohjeista ja käytänteistä. Hygieniavastaavien lisäksi pyrimme mahdollistamaan lähihoitajien ja hoiva-avustajien osallistumisen hygieniakoulutuksiin vuosittain joko kodilla järjestettynä tai Pirhan koulutuksissa. Tavoiteenamme on, että kaikilla ryhmäkotien työntekijöillä olisi suoritettuna hygieniapassi. Hygieniakäytäntöjen toteutumista edistää henkilökunnan hyvä asiakkaiden ja heidän hygienian erityistarpeidensa tuntemus sekä hygieniakäytäntöihin liittyvä osaaminen. Vastuu tarkoituksenmukaisten asukaslähtöisten hygieniakäytäntöjen toteutumisesta ja kehittämisestä on kaikilla työntekijöillämme.

Petäjäkodin hygieniavastaavat seuraavat sekä asukkaiden päivittäisen henkilökohtaisen hygienian toteutumista sekä työntekijöidemme toimintaa hygienian toteuttamisessa ja sen ylläpitämisessä. Hygieniavastaavat ohjeistavat ryhmäkotiemme henkilökuntaa aseptiseen työskentelyyn ja neuvovat tarttuvien sairauksien leviämisen ehkäisyssä. Hyvällä hygienialla ja siisteydellä ennaltaehkäistään epidemiatilanteita. Päivittäin huolehdimme, että työasut ovat siistit ja suojavälineitä käytetään asianmukaisesti. Lisäksi

huolehdimme, että ruoan käsittelyyn ja valmistukseen osallistuvilla on hygieniapassi suoritettuna ja siivous toteutetaan siivoussuunnitelman mukaisesti.

Epidemiatilanteissa hygieniakäytäntöjä tiukennetaan, käytetään tarpeen mukaan suojaesiliinoja, suunenäsuojia ja/tai erityiskäsineitä hoitotilanteissa ja pyykkihuollossa. Lisäksi kosketuspintoja pyyhitään epidemiatilanteissa ohjeen mukaan. Aukkaiden voinnin muutoksissa olemme herkästi yhteydessä lääkäriin ja hoidamme asukkaat omissa huoneissaan. Epidemiatilanteissa painotamme käsihygieniasta huolehtimista niin asukkaille, työntekijöille kuin talossa vierailevillekin (käsien peseminen ja desinfiointi).

Siivous ja pyykkihuolto

Petäjäkodissa on tilava pesula 0.kerroksessa. Lisäksi jokaisessa ryhmäkodissa on pyykkikone ja kuivausrumpu. Aukkaiden henkilökohtaiset käyttövaatteet pestään ryhmäkodeilla. Petäjäkodilla on käytössä Comfortan vuokraliinavaatteet. Liina- ja vuodevaatteiden pesun hoitaa Comforta Oy:n pesula. Aukkaiden peitot ja tyyny pestään Petäjäkodin pesulassa 0.kerroksessa. Omahoitajat huolehtivat asukkaiden vaatetarpeista ja keskusteleval hankinnoista asukkaiden läheisten tai edunvalvojan kanssa.

Petäjäkodilla on ulkopuolinen siivouspalvelu ISS. Asukashuoneet sekä ryhmäkodin yleiset tilat ja toimitot siivotaan kerran viikossa. Henkilökunnan ja yleiset vessat pestään päivittäin. ISS tekee myös peruspesut kerran vuodessa asukashuoneisiin.

Petäjäkodilla on jokaisella ryhmäkodilla omat siivouskärryt. Käytössä ovat sellaiset pesuaineet, jotka käyvät lähes kaikkeen siivoukseen. Pesuaineista on nähtävillä käyttöturvallisuusohjeet, joissa kerrotaan pesuaineiden sekoitussuhteet ja käyttökohteet.

5.4. Terveiden- ja sairaanhoito

Pirkanmaan hyvinvointialueen ja Petäjäkodin ostopalvelusopimuksessa määritellään ehdot terveyden- ja sairaanhoidon toteuttamisesta. Petäjäkodilla asukkaiden terveyden- ja sairaanhoidosta vastaavat ryhmäkotien sairaanhoitajat yhdessä vastaavien sairaanhoitajien kanssa. Yhteistyötä tehdään tiiviisti omalääkärin kanssa. Petäjäkodin lääkäripalvelut tuottaa Pirkanmaan hyvinvointialue.

Petäjäkodin ryhmäkodeissa työskentelee vastaava sairaanhoitaja – sairaanhoitaja pari, jotka vastaavat kahden ryhmäkodin asukkaiden terveyden- ja sairaanhoidosta (2 paria). Sairaanhoitajat tekevät tiivistä yhteistyötä ryhmäkotien lähihoitajien ja hoiva-avustajien kanssa arvioitaessa asukkaidemme hoidon tarvetta. Sairaanhoitajat ovat tehtyjen

huomioiden pohjalta yhteydessä omalääkäriin asukkaidemme hoitoon ja palvelu- ja hoitosuunnitelmien päivittämiseen liittyen. Asukkaidemme terveydentilasta ja voinnista kirjataan ajantasaisesti (päivittäin) OMNI360- asiakastietojärjestelmään.

Petäjäkodin lääkärinä toimii geriatrian erikoislääkäri Riitta Merikivi.

Ikäihmisten ympärivuorokautiseen palveluasumiseen kuuluu lääkärinkäynti säännöllisesti kaksi kertaa kuukaudessa sekä virka-aikana puhelinkonsultaatiot yksiköiden henkilökunnalle. Palveluun voi sisältyä lisäkäyntejä säännöllisten käyntien ohella, hoidon järjestämistä akuuteissa tilanteissa ja virka-aikana tapahtuva kuolleeksi toteaminen sekä tahdistimen poistaminen vainajalta. Pirhan lääkärin hoitokäynnit asukkaan luona tulivat maksulliseksi 1.10.2025; 28.20 € käynniltä. Lääkärin hoitokäyntimaksu peritään korkeintaan kolme kertaa vuodessa. Hoitokäyntimaksu ei sisälly ikäihmisten ympärivuorokautisen palveluasumisen asukkaiden kuukausimaksuun.

Säännöllisten lääkärikäyntien (2 x kk) lisäksi joka toinen viikko on lääkärin puhelinkierto. Tuolloin ryhmäkotiemme sairaanhoitajat ovat lääkäriin yhteydessä puhelimitse. Omalääkäriin saa yhteyden arkisin klo 8–16 välillä. Lääkäri määrää asukkaan terveydentilan seurantaan liittyvät tutkimukset ja tekee tarvittaessa lähetteet erikoissairaanhoidon. Laboratorionäytteitä asukkailtamme ottavat Petäjäkodin omat sairaanhoitajat kerran viikossa tai tarvittaessa. Petäjäkodissa on myös oma pika-CRP mittari äkilliseen voinnin muutoksien tarkastukseen lääkärin ohjeen mukaan.

Ikäihmisten ympärivuorokautiseen palveluasumiseen sisältyy lisäksi lääkärin pitämät hoitoneuvottelut ja hoitolinjaukset, koskien asukkaan lääketieteellistä hoitoa ja sen suunnittelua (Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 5 § ja 6§). Pirkanmaan hyvinvointialueen linjausten mukaisesti asukkaillamme tulee olla selkeä, kirjallinen palvelu- ja hoitosuunnitelma, jossa otetaan kantaa myös päivystyksellisiin tilanteisiin, hoitotahtoon ja hoidon rajauksiin. Tämä suunnitelma tehdään hoitoneuvottelussa ja sitä täydennetään tarpeen mukaan sairauksien edetessä. Pirkanmaan hyvinvointialueen ohjeiden mukaisesti huolehdimme, että kaikilla asukkaillamme on ajantasaiset päivitetty hoitolinjaukset ja suunnitelmat. Petäjäkodilla Pirhan ikäihmisten ympärivuorokautisen ohjeistuksen mukaisesti pyrimme hoitamaan asukkaamme elämänkaaren loppuun saakka. Saattohoito toteutetaan Pirkanmaan hyvinvointialueen ohjeistuksen ja Petäjäkodin omalääkärin tekemien hoitolinjausten mukaisesti.

Kiireellinen sairaanhoito:

Hoitajat saavat tukea hoidontarpeen arviointiin Sote- tilannekeskuksesta. Mikäli asukkaan terveydentilassa tai toimintakyvyssä on äkillinen muutos, niin hoitajat ottavat yhteyttä soittamalla SOTE-TIKE:n p. 03-3845115, palvelu käytössä 24/7.

Virka-ajan ulkopuolella toimii lisäksi Ikäihmisten palveluiden takapäivystys, jota tuottaa Terveystalo Oy. **Puhelintakapäivystyksen numero on 030 360 700.**

Lääkärin puhelinkonsultaatiot arkisin klo 16–22 ja viikonloppuisin ja arkipyhinä klo 8–22, yöaikaan klo 22–08. Puhelinpäivystyksessä ratkottavat asiat ovat luonteeltaan päivystyksellisiä ja kiireellisiä, esimerkiksi asiakkaan kaatuminen ja lääkevirheet.

Asukkaiden hammashoito: Omahoitajien vastuulla on huolehtia asukkaiden säännöllisestä hammashoidosta sekä vaadittavista ajanvarauksista. Vastaanottoaika hammashoitolaan varataan ajanvarausnumerosta 03 384 5300, ma - pe klo 8–17. Hoidon tarpeen kiireellisyys arvioidaan puhelun aikana. Asia huomioidaan omahoitajan toimenkuvassa ja varmistetaan, että omahoitajat ovat perehtyneet toimenkuvaan.

Kuolemantapaukset:

Arki- ja virka-aikana:

- kuolemasta ilmoitetaan yksikön vastuulääkärille, joka antaa jatkotoimintaohjeet ja ottaa kantaa siihen, missä kuolema todetaan
- Tampereella Terveystalon hoitamilla alueilla ja mikäli Pirhan vastuulääkäri ei ole tavoitettavissa kuolemasta ilmoitetaan p. 0444 735 468

Odotettu kuolema / Arki-illat yöt virka-ajan ulkopuolella:

- mikäli asukas menehtyy myöhään illalla tai yöllä, niin toimitaan virka-ajan ohjeistuksen mukaisesti (kts. yllä)

Odottamaton kuolema:

- soitetaan jatkotoimintaohjeet ensisijaisesti 24/7 lääkäri takapäivystys 030 360 700
- rikos, itsemurha, tapaturma tai myrkytys epäily kuolemasta ilmoitetaan myös poliisille virka-aikoina 0295 440 131, muina aikoina hätäkeskus 112

Viikonloppuisin, arkipyhinä ja perjantai iltaisin klo 15.30:

- vainaja siirretään lähimmälle kiirevastaanotolle, Valkeakosken päivystykseen tai Acutaan kuoleman toteamiseksi
- jos seuraava päivä on arkipäivä ja kuolema on odotettu, niin toimitaan virka-ajan ohjeistuksen mukaisesti

Odottamaton kuolema Viikonloppuisin, arkipyhinä ja perjantai iltaisin klo 15.30:

- soitetaan jatkotoimintaohjeet ensisijaisesti 24/7 lääkäri takapäivystys 030 360 700

Yksikönjohtajaa informoidaan asukkaan menehdyttyä 24/7 viestillä. Kodilla järjestetään suruliputus ja omaisia muistetaan suruadressilla. Omaisille ilmoitetaan asukkaan menehtymisestä heidän toiveensa mukaisesti.

5.5. Lääkehoito

Petäjäkodin lääkehoitosuunnitelma pohjautuu Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisemaan Turvallinen lääkehoito – valtakunnallinen opas lääkehoidon toteuttamiseen sosiaali- ja terveydenhuollossa – oppaaseen (2021:6). Lääkehoitosuunnitelma on laadittu lääkehoitoon osallistuvan ja lääkeshoidosta vastaavien terveydenhuollon ammattihenkilöiden moniammatillisena yhteistyönä. Lääkehoitosuunnitelma tarkistetaan vuosittain ja tarvittaessa sitä päivitetään.

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162847/STM_2021_6.pdf

Lääkehoitosuunnitelma löytyy printattuna jokaiselta kodilta lääkehuoneesta. Vastaavat sairaanhoitajat vastaavat siitä, että hoitajillamme on valmiudet osallistua lääkehoitoon. Hoitajillamme on suoritettuna Proedu tai muu lääkehoitolupa oikea-aikaisesti. Mikäli sijaisella ei ole lääkelupaa Petäjäkotiin, niin hän ei osallistu lääkehoitoon.

Lääkehoitosuunnitelma ja rajatun lääkevaraston suunnitelma on päivitetty 9.2.2026.

Ryhmäkodeissa lääkehoidosta vastaavat sairaanhoitajat yhdessä lääkärin kanssa. Lähihoitajat toteuttavat lääkehoitoa lääkeluvan mukaisesti vastaavan sairaanhoitajan ohjauksessa. Lääkehoitoa voivat toteuttaa sairaanhoitajat koulutuksensa ja suoritettuna lääkeluvan perusteella sekä lähihoitajat, joilla on lääkekoulutus ja lääkelupa suoritettuna. Lähihoitajaopiskelijat voivat osallistua lääkehoitoon valvottuna, kun heillä on sekä yli 120 opintopistettä suoritettuna, että lääkelupa suoritettuna ja näytöt annettuna. Petäjäkodilla lääkehoitoa toteuttavalla on aina lääkärin allekirjoittama lääkelupa. Petäjäkodin toiminnasta ja sen lääkehoidosta kokonaisuudessaan vastaa yksikönjohtaja.

Ryhmäkodeissa on jokaisessa työvuorossa ennalta vastaavan sairaanhoitajan nimeämä lääkevastuuhoitaja. Petäjäkodin ryhmäkodeissa on sairaanhoitaja paikalla arkisin klo 8–15.

Läkehoidon turvallisuutta ryhmäkodeissa arvioi vastaava sairaanhoitaja – sairaanhoitaja työpari. Jokainen työntekijä kirjaa havaitsemansa lääkepoikkeamat ja läheltä piti -tilanteet HaiPro - järjestelmään. Vastaava sairaanhoitaja käsittelee lääkepoikkeamat ryhmäkodin henkilökunnan kanssa ja tiedottaa vakavista lääkepoikkeamista yksikönjohtajalle. Poikkeamien pohjalta tarkennetaan tarvittaessa läkehoidon toteutuksen ohjeistusta.

Yhteistyötä muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajien kanssa koordinoivat Petäjäkodilla käyvä omalääkäri, vastaava sairaanhoitaja – sairaanhoitaja työpari ja Petäjäkodin fysioterapeutti. Yhteistyökumppaneita ovat mm. erikoissairaanhoito, hammashoito, suuhygienisti, röntgen ja laboratorio. Muita yhteistyökumppaneita ovat hoitotarvikejakelu, apteekki, hygieniahoitaja, jalkahoitaja ja haavahoitaja.

Petäjäkodin kiinteistön turvallisuudesta vastaa oma TampereMission kiinteistöhuolto yhdessä ulkoistetun kiinteistöhuollon kanssa. Kiinteistö on suunniteltu ikäihmisten ryhmäkotimuotoiseen asumiseen ja vastaa siten toiminnan tarpeita.

Ryhmäkodeissa on laitteita ja apuvälineitä, joiden huolloista, korjauksista ja asianmukaisuudesta vastaa Petäjäkodilla työskentelevä fysioterapeutti.

Petäjäkodin turvallisuuspäällikkönä toimii yksikönjohtaja. TampereMissio Palvelut Oy:ssä asukasturvallisuutta lisäävää henkilökunnan turvallisuuskoulutusta järjestetään vähintään kerran vuodessa. Työntekijöille järjestetään lisäksi turvallisuuskierroksia palotilanteiden osaamisen turvaamiseksi muutaman kerran vuodessa yksikönjohtajan toimesta.

Asiakasturvallisuuteen liittyviä yhteistyökumppaneita ovat mm. aluepelastuslaitos, sänky- ja nosturihuolto, fysioterapeutit ja kiinteistöhuolto. Ryhmäkodeissa on paloturvallisuuteen liittyvää materiaalia paloturvallisuusmapissa. Petäjäkodilla paloturvallisuuteen liittyvät asiat ovat osa henkilökunnan perehdytystä.

Petäjäkodilla on käytössä Tunstall hoitajakutsujärjestelmä. Aukkailla on ranteessa ranneke, jolla voi kutsua hoitajaa. Osa rannekkeista on sellaisia, joissa on dementiahälytin ominaisuus. Aukkaiden langattomat hälyttimet lähettävät hälytyksen radiotaajuudella. Hälytin lähettää oman yksilöivän tietonsa kuka on tehnyt hälytyksen. Kiinteistöön sijoitetut radiovastaanottimet vastaanottavat hälytyksen ja siirtävät sen Tuncore-järjestelmään. Tuncore käsittelee hälytyksen ja välittää sen eteenpäin TesApp-puhelimiin.

Jokaisessa asukas huoneessa on liiketunnistin, joka on varustettu On/Off kytkimellä. Liiketunnistin tekee automaattisesti hälytyksen havaittuaan liikettä. Liiketunnistin on paristoilla toimiva langaton hälytin (2xAAA paristoa). Pariston kesto on käytön mukaan noin vuosi. Liiketunnistimet voidaan ohjelmoida asukkaan tarpeen mukaan.

Petäjäkodin kolmella ovella (pääovi, sivuovi ja takaovi) on dementia-avvonta, joka hälyttää, kun ovi aukeaa ja dementiahälytin on oven lähellä. Kellariin menevissä ovissa on erillinen hälytys, joka hälyttää aina kun oven aukaisee, se lisää turvallisuutta yöaikaan. Kaikki asukas-, liiketunnistin- ja ovihälytykset tulevat ryhmäkotien hoitajien puhelimiin.

Henkilöstö

Petäjäkodin henkilökunta on moniammatillinen. Henkilökuntamitoituksemme on 0,65. Petäjäkodissa työskentelee kaksi vastaavaa sairaanhoitajaa ja kaksi sairaanhoitajaa. He työskentelevät työparina ja vastaavat yhdessä kahdesta ryhmäkodista. Sairaanhoitajien lisäksi Petäjäkodissa työskentelee lähihoitajia, hoiva-avustajia ja fysioterapeutti. Päivävuoroissa on 6–7 työntekijää isommissa ryhmäkodeissa ja pienemmissä ryhmäkodeissa on 5–6 työntekijää. Yövuorossa työskentelee kaksi lähihoitajaa, jotka vastaavat yhdessä neljän ryhmäkodin yöajan hoivasta.

Vastaava sairaanhoitaja toimii ryhmäkotien lähiesihenkilönä – hänen vastuullaan ja johdettavanaan on kaksi ryhmäkotia. Sairaanhoitaja toimii ryhmäkodeissa terveyden ja sairaanhoidon asiantuntijana. Lähihoitajat ja hoiva-avustajat toteuttavat ryhmäkotien hoitoa, hoivaa ja päivittäistä toimintaa. Fysioterapeutti toteuttaa kuntouttavan toiminnan hoitoa ja ohjausta.

Henkilöstövoimavarojen riittävyyden varmistaminen

Petäjäkodissa on kaksi vastaavaa sairaanhoitajaa he molemmat toimivat kahden ryhmäkodin työntekijöiden esihenkilönä. He vastaavat työvuorosuunnittelusta yhteisöllisen työvuorosuunnittelun pohjalta ja siitä että työvuorossa on suunnitellusti riittävä määrä työntekijöitä. Henkilökunnan riittävyyttä, osaamista ja koulutustarvetta arvioidaan jatkuvasti, samoin poissaoloja ja sijaisten tarvetta.

Sijaisten käytön periaatteet

Petäjäkodilla sijaisten käyttöä ohjaa TampereMissio Palveluiden omavalvontaohjelma. Sijaisten hankinnassa korostuu pitkän aikavälin suunnitelmallisuus ja sopimukset. Tavoitteena on sijaisten vähäinen vaihtuvuus. Meillä on käytössä Tempoyer sijaishaku-järjestelmä, jossa on meidän omat sijaisemme, jotka tuntevat talon ja ryhmäkotien tavat. Henkilökuntamäärä täydennetään poissaolotilanteissa suunnitelman mukaiseen tavoitteelliseen henkilökuntamäärään palkkaamalla sijaisia aina, kun se on mahdollista. Vastaavat sairaanhoitajat huolehtivat äkillisestä sijaisten hankinnasta yhdessä muun henkilökunnan kanssa. Pitkäaikaiset sijaiset rekrytoi yksikönjohtaja yhdessä vastaavien sairaanhoitajien kanssa. Mikäli äkillistä sijaisuustarvetta ei saada paikattua, pyritään tekemään työvuorojärjestelyjä työssä olevien työntekijöiden kesken. Petäjäkodin henkilökunta on ryhmäkotikohtaista, mutta pyrimme siihen, että vakituiset työntekijät pystyisivät työskentelemään ainakin kahdella ryhmäkodilla – näin vähennetään

ryhmäkotiemme haavoittavuutta. Kannustamme sisäiseen työnkiertoon, jotta pystytään helpommin menemään auttamaan toiselle ryhmäkodille myös akuuteissa tilanteissa.

Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta

Perehdytys Petäjäkodilla toteutetaan TampereMission omavalvontaohjelman mukaisesti. Petäjäkodilla uudelle työntekijälle järjestetään 2–3 palkallista perehdytyspäivää, joiden aikana hän on ylimääräinen vuorossa ollessaan. Uutta työntekijää perehdytetään toiminnan kuvauksiin, ohjeisiin, asiakastyöhön, asiakastietojen käsittelyyn ja tietosuojaan sekä omavalvonnan toteuttamiseen erillisen perehdytysohjelman mukaisesti. Perehdytyksessä käytetään TampereMission omaa perehdytyskaavaketta, joka täytetään työntekijän kanssa yhdessä. Perehdytyslistan avulla voidaan seurata perehtymisen etenemistä ja varmistaa kaikkien alueiden läpikäyminen, mm. asiakastietojenkäsittely ja tietosuoja. Lääkehoidosta on oma perehdytyslomake. Perehdytyksen etenemisestä huolehtii vastaava sairaanhoitaja.

TampereMissiolla on käytössä sisäinen koulutusalausta Majakka, jossa on hoitotyössä tarvittavia koulutuksia. Petäjäkodissa järjestetään talon yhteisiä koulutuksia yhteistyössä TampereMission muiden yksiköiden kanssa koskien mm. kirjaamista, palo- ja pelastuskoulutusta, ensiapukoulutusta ja hygieniakoulutusta. Lisäksi työntekijöillä on oikeus ja velvollisuus täydennys kouluttaa itseään koskien työssä tarvittavia tieto- taitoja. TampereMission omavalvontaohjelman mukaisesti jokaisella työntekijällä on 3–5 päivän kouluttautumisvelvollisuus vuodessa. Koulutussuunnitelmaa tehtäessä huomioidaan sekä ajankohtaisia koulutustarpeita että työntekijöiden osaamistarpeita. Työntekijällä on oikeus ehdottaa itselleen sopivaa koulutusta tekemällä johtajalle koulutushakemuksen, jossa perustelee koulutuksen tarkoituksenmukaisuutta omassa työssään.

Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus

Sosiaali- ja terveydenhuoltolain 29 § velvoittaa sosiaali- ja terveydenhuoltoalan henkilöstöön kuuluvan ilmoittamaan viipymättä toiminnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asukkaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa.

Petäjäkodin henkilöstöön kuuluvan tai alihankkijana toimivan henkilön on ilmoitettava viipymättä vastaavalle sairaanhoitajalle tai suoraan yksikönjohtajalle, jos hän tehtävissään huomaa:

- ✓ asukasturvallisuuden puutteita / asukasturvallisuutta olennaisesti vaarantavan epäkohdan; esimerkiksi toimimattomat ovien lukot
- ✓ asukasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet

- ✓ asukkaan kaltoin kohtelua - fyysistä, psyykkistä tai lääkkeillä aiheutettua toimintaa; esim. asukkaan loukkaamista sanoilla, asukkaan tönimistä, lyömistä tai uhkailua ja asukkaan fyysistä tai taloudellista hyväksikäyttöä
- ✓ asukkaan perushoivassa ja hoidossa vakavia puutteita
- ✓ toimintakulttuuriin sisältyvät ongelmat; esimerkiksi voi olla kyse yksilön perusoikeuksien rajoittamisesta – mikäli toimintakulttuuri ei ole suoranaisesti vahingollista asukkaalle niin siihen puututaan ensisijaisesti omavalvonnan kautta

Ilmoituksen saatuaan vastaava sairaanhoitaja ilmoittaa asiasta välittömästi Petäjäkodin yksikönjohtajalle. Petäjäkodin yksikönjohtaja tekee tarvittavat selvitykset ja toimenpiteet epäkohdan tai sen uhan poistamiseksi. Johtaja ilmoittaa asiasta tarvittaessa tilaajalle ja aluehallintovirastolle (§ 29).

TampereMission käytössä on myös Whistleblower -ilmoituskanava, josta ilmoituksen voi tehdä halutessaan nimettömästi. Whistleblower -kanava löytyy TampereMission ulkoisilta nettisivuilta.

Valvontalain 29 §:n mukaisesti Petäjäkodin johtaja ilmoittaa välittömästi palvelunjärjestäjälle ja valvontaviranomaiselle Petäjäkodin omassa tai käytettyjen alihankkijoiden toiminnassa ilmenneet:

- ✓ asukasturvallisuutta olennaisesti vaarantavat epäkohdat
- ✓ asukasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet
- ✓ muut sellaiset puutteet, joita palveluntuottaja ei ole kyennyt tai ei kykene korjaamaan

Ilmoitukset toimitetaan otsikolla Valvontalain mukainen ilmoitus + yksikkö, mitä ilmoitus koskee: kirjaamo@pirha.fi tai **PIRHA, kirjaamo PL 272 33101 Tampere**

<https://www.finlex.fi/eli?uri=http://data.finlex.fi/eli/sd/2023/741/ajantasa/2025-06-27/fin>

Tukipalvelut

Siivous (ISS) pyykkihuolto (Comforta) ja ruokahuolto (Kokki x2 omassa keittiössä) on osittain ulkoistettu. Hoitajia on suunnitellusti yli mitoituksen 0,6 siten, että välilliset työtehtävät saadaan tehtyä.

Toimitilat

Petäjäkodissa on yhteensä 50 yhden hengen huonetta ja 4 kahden hengen huonetta, joissa kaikissa on wc/suihkutila. Lisäksi ryhmäkoti Oksalassa on kaksi (2) lyhytaikaista omaishoidon tuen paikkaa, joissa myös wc/suihkutila. Talon uusi osa on rakennettu vuonna 2004 ja näissä asunnoissa on oma parveke. Asukashuoneiden koko vaihtelee 19–32,5 neliön välillä. Huoneiden peruskalustukseen kuuluu sähkösänky. Asukashuoneet asukas saa kalustaa oman näköisekseen huomioiden kuitenkin asumisturvallisuus. Asukkailla on käytössä omat vuode- ja liinavaatteet sekä muut sisustustavarat kuten taulut ja verhot. Lyhytaikaishoidon huoneet on sisustettu talon kalusteilla ja niissä huonevuokraan sisältyy liina- ja vuodevaatteet.

Asukashuoneet ovat asukkaiden omia -heille vuokrattuja. Huoneiden ovet voidaan lukita asukkaan tai hänen läheisensä niin toivoessa ja asukkaalle mahdollistetaan oma avain.

Petäjäkodin jokaisessa ryhmäkodissa on asukashuoneiden lisäksi yhteinen oleskelu / ruokailutila ja keittiö. Käpylässä ja Oksalassa on sekä iso suihkuhuone että parveke. Petäjäkodin kellari kerroksesta löytyy kaikkien ryhmäkotien käytössä olevat sauna / pesutilat, talopesula, kampaamo/ jalkahoito tila ja kuntosali. Petäjäkodin 1- kerroksessa sijaitsee iso päivä/ruokasali ja turvallinen aidattu sisäpiha. Kellarikerroksessa sijaitseva nykyaikainen neuvotteluhuone soveltuu pienien ryhmien ja tilaisuuksien järjestämiseen.

Teknologiset ratkaisut

Petäjäkodissa on käytössä **Tunstall- hoitajakutsu järjestelmä**, johon on liitetty hälytysturvaranneke. Lisäksi jokaisessa huoneessa on liiketunnistin sekä ovihälytin. Asukkaiden turva/kutsulaitteen toimivuus testataan kerran kuukaudessa. Talossa on kaksi Tunstall vastaavaa, jotka huolehtivat laitteiden kunnossa pidosta ja toimivuudesta. Myös vastaavilla sairaanhoitajilla ja talon johtajalla on käyttöoikeudet järjestelmän seurantaan varten. Kaikki vakituiset työntekijät ovat saaneet Tunstall koulutuksen hälytysjärjestelmän käyttöön. Lisäksi Tunstallin kanssa on solmittu vuosihuoltosopimus.

Hoitajakutsujärjestelmä tallentaa hälytystiedot Tuncore-järjestelmään, josta voidaan tarvittaessa tarkistaa viive millä hälytykseen on reagoitu. Hoitajilla on kaksi puhelinta

käsittelyltä edellytetään, että se on suunniteltua koko käsittelyn alusta kirjaamisesta alkaen tietojen hävittämiseen, joilla turvataan hyvä tiedonhallintatapa. Rekisterinpitäjän on rekisteriselosteessa määriteltävä, mihin ja miten henkilörekisteriä käsitellään ja millaisia tietoja siihen tallennetaan.

Asukkaan suostumus ja tietojen käyttötarkoitus määrittävät eri toimijoiden oikeuksia käyttää eri rekistereihin kirjattuja asiakas- ja potilastietoja. Sosiaalihuollon asiakastietojen salassapidosta ja luovuttamisesta säädetään sosiaalihuollon asukkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa ja terveydenhuollon potilastietojen käytöstä vastaavasti potilaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa. Terveydenhuollon ammattihenkilön kirjaamat sairaudenhoitoa koskevat tiedot ovat potilastietoja ja siten eri käyttötarkoitukseen tarkoitettuja tietoja, jotka kirjataan eri rekisteriin kuin sosiaalihuollon asiakastiedot.

Palveluntuottajan on laadittava sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain (159/2007) 19 h §:n mukainen tietoturvaan ja tietosuojaan sekä tietojärjestelmien käyttöön liittyvä omavalvontasuunnitelma. Tietosuojan omavalvontaan kuuluu velvollisuus ilmoittaa tietojärjestelmän valmistajalle, jos palvelunantaja havaitsee järjestelmässä olennaisten vaatimusten täyttymisessä merkittäviä poikkeamia. Jos poikkeama voi aiheuttaa merkittävän riskin potilasturvallisuudelle, tietoturvalle tai tietosuojalle, siitä on ilmoitettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle. Laissa säädetään velvollisuudesta laatia asianmukaisen käytön kannalta tarpeelliset ohjeet tietojärjestelmien yhteyteen.

Koska sosiaalipalveluja annettaessa asiakkaiden tiedoista muodostuu henkilörekisteri tai -rekistereitä (henkilötietolaki 10 §), tästä syntyy myös velvoite informoida asiakkaita henkilötietojen tulevasta käsittelystä sekä rekisteröidyn oikeuksista. Laatimalla rekisteriselostetta hieman laajempi tietosuojaseloste toteutuu samalla myös tämä lainmukainen asiakkaiden informointi.

Rekisteröidyllä on oikeus tarkastaa tietonsa ja vaatia tarvittaessa niiden korjaamista. Tarkastuspyyntö ja korjaamisvaatimus voidaan esittää rekisterinpitäjälle lomakkeella. Jos rekisterinpitäjä ei anna pyydettyjä tietoja tai kieltäytyy tekemästä vaadittuja korjauksia, rekisterinpitäjän on annettava kirjallinen päätös kieltäytymisestä ja sen perusteista.

Kun asukkaan palvelukokonaisuus muodostuu sekä sosiaalihuollon että terveydenhuollon palveluista, on tietojenkäsittelyä suunniteltaessa huomioitava erityisesti sosiaalihuollon asiakastietojen ja terveydenhuollon potilasasiakirjatietojen erillisuus. Tietojen käsittelyä suunniteltaessa on otettava huomioon, että sosiaalihuollon asiakastiedot ja terveydenhuollon tiedot kirjataan erillisiin asiakirjoihin.

Asukastietojen käsittelyä määrittelee myös TampereMissio Palvelut Oy:n arkistonmuodostussuunnitelma, jossa on otettu huomioon mm. tilaajan määrittelemät ohjeet potilastietojen käsittelystä (Terveystietolaki 1326/2010 9§) ja säilytyksestä. Sellaisen asukkaasta muodostuvan tiedon, joka ei vaadi säilyttämistä, hävitetään tietoturvaroskiksien kautta. Lukitut tietoturvaroskikset säilytetään Petäjäkodin kellarikerroksessa. Tietoturvaroskiksen toimittaa Remeo Oy, tyhjennys tilataan säiliöiden täyttyessä. asiakaspalvelu@remeo.fi

Perehdytys asukastyön kirjaamiseen

Petjäkodilla asukastyön kirjaamiseen perehdyttäminen sisältyy perehdytysohjelmaan. Lisäksi kirjaamiseen on käytössä sisäistä koulutusta (koulutuslusta Majakka). Työntekijät osallistuvat myös Pirkanmaan hyvinvointi alueen järjestämiin asiakastietojärjestelmän koulutuksiin. Kirjaamiskoulutusta järjestetään aina tarpeen niin vaatiessa. Asukkaidemme tietoihin liittyvät tietosuojaselosteet ovat esillä Petjäkodin 1 kerroksen julkisella ilmoitustaululla.

Petäjäkodilla ryhmäkotien työntekijöitä on ohjeistettu kirjaamaan asukkaista joka vuorossa. Kirjaamista seurataan säännöllisesti sairaanhoitajien ja vastaavien sairaanhoitajien toimesta. Päivittäin kirjataan asukkaan terveyden seurannan sekä hoidon suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin kannalta kaikki tarpeellinen tieto.

Valokuvaus

TampereMissiolla on selkeät ohjeet asukkaiden ja henkilökunnan kuvaamiseen. Valokuva luokitellaan henkilötiedoksi. Henkilöiden kuvaaminen ilman lupaa on TampereMissiossa kielletty. Tämän vuoksi uusilta asukkailtamme pyydetään kirjallinen valokuvauslupa. Valokuvauslupa lomakkeita löytyy TampereMission sisäisestä Intranetistä. Tieto saadusta valokuvausluvasta merkitään potilastietojärjestelmään. Mikäli asukas ei ole antanut lupaa valokuvaukseen, niin hän ei saa olla tunnistettavissa valokuvista tai hänet jo ennen kuvausta rajataan pois. Ennen valokuvausta varmistetaan luvat valokuvattavilta henkilöiltä.

Asukkaan hoitotoimenpiteisiin liittyviä kuvia otetaan vain lääkärin pyynnöstä, silloin kun tarvitaan lääkärin hoidollista konsultaatiota. Potilastietojärjestelmään merkitään aina tieto kuvien ottamisesta lääkärin pyynnöstä. Kuvat otetaan pieneltä / rajatulta alueelta – ko. kuvista asukas ei saa olla millään tavalla tunnistettavissa. Lääkärin pyynnöstä otettuja kuvia ei säilytetä eikä tallenneta, vaan ne poistetaan heti, kun lääkäri ei niitä enää tarvitse.

